

■ Η μέθοδος Project (σχέδιο εργασίας)

Η μέθοδος αυτή έχει τις ρίζες της στις απόψεις του Dewey για το βιωματικό τρόπο μάθησης, ενώ πρωτοπαρουσιάζεται το 1918 από τον Kilpatrick στις ΗΠΑ, όπου και κυριαρχεί βιβλιογραφικά από το 1989 (L. Katz & S.Chard). Στην Αγγλία αρχίζει να εφαρμόζεται εκτεταμένα από τις δεκαετίες 1960/70, ενώ σήμερα αντιπροσωπεύει την κυρίαρχη τάση διδακτικής μεθοδολογίας στα Νηπιαγωγεία Reggio Emilia στην Ιταλία. Στην Ελλάδα, εκφράστηκε αρχικά τη δεκαετία του 1920 από τον Δελμούζο και τον Παπαμαύρο, ενώ από τις αρχές του 1990 εφαρμόζεται ως κυρίαρχη μέθοδος στην Περιβαλλοντική Εκπαίδευση. Ως μέθοδος εργασίας, περιλαμβάνεται στο πρόσφατο πλαίσιο αναμόρφωσης των αναλυτικών προγραμμάτων της εκπαίδευσης από το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο (ΦΕΚ Οκτ. 2001).

Project είναι μια εκτεταμένη σε βάθος έρευνα ενός θέματος, το οποίο προσεγγίζεται διεπιστημονικά από όλες τις πλευρές, με βάση την κατάρτιση ενός σχεδίου δράσεων από τα ίδια τα παιδιά. «Είναι μια ανοιχτή διαδικασία μάθησης, της οποίας το όρια και οι δυνατότητες δεν είναι αυστηρά καθορισμένα αλλά εξελίσσεται ανάλογα με την εκάστοτε κατάσταση και τα ενδιαφέροντα των συμμετεχόντων. Μέσα από τη βίωση της μπορεί να καταλάβει κανείς, πού φτάνουν τα όρια και οι δυνατότητες της» (Frey K.). Η μέθοδος αυτή χαρακτηρίζεται ως βιωματική-συμμετοχική ή ως βιωματική-επικοινωνιακή. (Χρυσαφίδης Κ. 2002). Ακόμα, στον ελληνικό χώρο έχει επικρατήσει να χρησιμοποιείται ο όρος «σχέδιο εργασίας».

■ Χαρακτηριστικά γνωρίσματα

- Η επιλογή του θέματος γίνεται από τα ίδια τα παιδιά μέσα από τα ενδιαφέροντα τους.
- Είναι ομαδοσυνεργατική μέθοδος, κυριαρχεί συλλογικό πνεύμα δράσης, οργανώνεται κατανομή αρμοδιοτήτων, ενεργειών ή δράσεων σε ομάδες.
- Το σύνολο των δράσεων χαρακτηρίζει η διαθεματικότητα (interdisciplinary), το θέμα δηλ. προσεγγίζεται από διαφορετικές πλευρές ή επιστήμες.
- Κατά τη διάρκεια της διεκπεραίωσης, οικοδομείται μια δυναμική σύνδεση των μελών α) μεταξύ τους και β) με τους εκάστοτε εμπλεκόμενους φορείς της τοπικής κοινωνίας.
- Η διευθέτηση διαφωνιών και συγκρούσεων καθώς και η αντιμετώπιση προβλημάτων συμβαίνει μέσα στην ομάδα από τα ίδια τα μέλη της.
- Η διαδικασία μάθησης ακολουθεί τα ενδιαφέροντα, τις κλίσεις και τους ρυθμούς του κάθε παιδιού.
- Η ολοκλήρωση μπορεί να καταλήγει σε ένα ορατό αποτέλεσμα (εκδήλωση, κατασκευή κ.λπ.) ή σε απόκτηση δεξιοτήτων, στάσεων ή συμπεριφοράς.

■ Φάσεις της μεθόδου

Α' φάση: Επιλογή θέματος (ανταλλαγή απόψεων μέχρι συμφωνίας)

Όλες οι εκφάνσεις του φυσικού και κοινωνικο-πολιτισμικού περιβάλλοντος μπορούν να αποτελέσουν πεδίο για την αρχή διεξαγωγής ενός σχεδίου εργασίας. Σημαντικό ρόλο παίζει η ελευθερία επιλογής, γι αυτό δεν θα πρέπει να προέρχεται από τον εκπαιδευτικό. Παράλληλα όμως ο εκπαιδευτικός

